

4. Przewodniczący Komitetu do Spraw Techniki w porozumieniu z ministrami nadzorującymi szkoły wyższe ustali do dnia 30 czerwca 1963 r. szczegółowe wytyczne i tryb przeprowadzenia zmian organizacyjnych, o których mowa w ust. 1—3, zalecając w szczególności:

- 1) koncentrację małych placówek naukowo-badawczych lub gospodarstw pomocniczych w lepiej wyposażone większe placówki albo gospodarstwa, pracujące na potrzeby kilku katedr tej samej szkoły,
- 2) udostępnianie w razie potrzeby urządzeń istniejącej placówki naukowej lub gospodarstwa pomocniczego katedrom nie posiadającym takich placówek albo gospodarstw,
- 3) specjalizację i rejonizację większych placówek naukowych lub gospodarstw na potrzeby kilku katedr różnych uczelni,
- 4) rekonstrukcję i modernizację wyposażenia placówek naukowych lub gospodarstw pomocniczych jako bazy technicznej prac dydaktycznych, naukowych i naukowo-badawczych prowadzonych zgodnie z wymaganiami postępu technicznego i ekonomiczno-organizacyjnego.

§ 21. Minister Finansów może po porozumieniu z ministrami nadzorującymi szkoły wyższe wydać szczegółowe

przepisy finansowe oraz przepisy o prowadzeniu ewidencji, dotyczące spraw objętych uchwałą.

§ 22. 1. Z dniem wejścia w życie uchwały traci moc uchwała nr 2 Prezydium Rządu z dnia 7 stycznia 1955 r. w sprawie współpracy szkół wyższych z jednostkami gospodarki uspołecznionej, urzędami i instytucjami w zakresie prac naukowo-badawczych i naukowo-usługowych (Monitor Polski Nr 5, poz. 64), jak również wydane na jej podstawie zarządzenia wykonawcze.

2. Prace rozpoczęte przed dniem wejścia w życie uchwały i nie zakończone do dnia 31 grudnia 1963 r. powinny być kontynuowane po tym terminie po sporządzeniu nowej umowy na warunkach i w trybie przewidzianym niniejszą uchwałą.

§ 23. Wykonanie uchwały porucza się Przewodniczącemu Komitetu do Spraw Techniki, Przewodniczącemu Komitetu Pracy i Plac, Ministrowi Szkolnictwa Wyższego, Ministrowi Finansów oraz wszystkim ministrom i prezydiom wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw).

§ 24. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 maja 1963 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

164

UCHWAŁA Nr 109 RADY MINISTRÓW

z dnia 16 marca 1963 r.

w sprawie zasad współpracy pomiędzy placówkami naukowymi Polskiej Akademii Nauk a jednostkami organizacyjnymi gospodarki uspołecznionej.

W celu

- ściślejszego powiązania tematyki badań prowadzonych w placówkach naukowych Polskiej Akademii Nauk (PAN) z aktualnymi zagadnieniami gospodarki narodowej
- oraz poszerzenia współpracy pomiędzy tymi placówkami a jednostkami organizacyjnymi gospodarki uspołecznionej w dziedzinie wykorzystywania i wprowadzania w życie wyników prac naukowo-badawczych placówek PAN przez te jednostki, Rada Ministrów uchwala, co następuje:

I. Przepis ogólny.

§ 1. Placówki naukowe PAN i zainteresowane jednostki gospodarki uspołecznionej prowadzić będą i rozwijać współpracę, zmierzającą do realizacji zadań podanych we wstępie, na zasadach uregulowanych w uchwale.

II. Zasady współpracy.

§ 2. Przedmiotem współpracy może być (przykładowo):

- 1) w zakresie świadczeń wzajemnych:
 - a) wymiana informacji o aktualnym stanie i zasadniczych kierunkach rozwojowych poszczególnych gałęzi gospodarki narodowej i nauki, a w szczególności o wynikach zakończonych badań i możliwościach

ich wykorzystania oraz efektach zastosowanych w praktyce rozwiązań,

- b) wzajemne udostępnianie dla celów naukowych i doświadczalnych posiadanej aparatury i urządzeń,
 - c) organizowanie wspólnych zespołów problemowych dla rozwiązywania określonych zagadnień, wymagających fachowców z różnych dziedzin nauki i praktyki,
 - d) organizowanie w trybie obowiązujących przepisów nowych ośrodków doświadczalnych lub placówek naukowo-badawczych, mających służyć potrzebom gospodarki narodowej;
- 2) w zakresie świadczeń placówek naukowych PAN na rzecz jednostek organizacyjnych gospodarki uspołecznionej:
- a) prowadzenie prac naukowo-badawczych wynikających z „Ogólnopolskiego planu badań naukowych — problemów szczególnie ważnych dla gospodarki narodowej” oraz prac przyjętych do planów placówek naukowych PAN na wniosek zainteresowanych jednostek gospodarki uspołecznionej,
 - b) wykonywanie w granicach istniejących możliwości pozaplanowych prac naukowo-badawczych i naukowo-usługowych, niezbędnych dla potrzeb gospodarki uspołecznionej, a wymagających ze względu na swój charakter udziału myśli naukowej w ich realizacji,

- c) udział pracowników nauki w radach naukowo-technicznych jednostek organizacyjnych gospodarki uspołecznionej,
 - d) udział w podnoszeniu kwalifikacji fachowych pracowników tych jednostek w zakresie dziedzin wiedzy reprezentowanych przez placówki naukowe PAN;
- 3) w zakresie świadczeń jednostek organizacyjnych gospodarki uspołecznionej na rzecz placówek naukowych PAN:
- a) udostępnianie pracownikom placówek naukowych PAN posiadanych przez jednostki gospodarki uspołecznionej materiałów i informacji oraz stworzenie innych warunków umożliwiających prowadzenie wszelkiego rodzaju badań naukowych,
 - b) pomoc w miarę potrzeby placówkom naukowym w skompletowaniu wyposażenia sprzętowego i zaopatrzenia materiałowego, niezbędnych dla prowadzenia prac naukowo-badawczych na rzecz zainteresowanych jednostek.

§ 3. 1. Świadczenia wymienione w § 2 pkt 1 i pkt 2 lit. c) i d) wykonywane być mogą nieodpłatnie lub za zwrotem kosztów faktycznie w związku ze świadczeniami poniesionych.

2. Prace naukowo-badawcze przyjmowane do planów placówki naukowej na wniosek zainteresowanych jednostek organizacyjnych gospodarki uspołecznionej (§ 2 pkt 2 lit. a) prowadzone są ze środków budżetowych placówki.

3. Prace pozaplanowe wymienione w § 2 pkt 2 lit. b) wykonywane są na zasadach wymienionych w rozdziale III uchwały.

4. Świadczenia wymienione w § 2 pkt 3 wykonywane są na podstawie obustronnego porozumienia przy zachowaniu zasad powszechnie obowiązujących w danym zakresie spraw.

III. Zasady zlecania i wykonywania pozaplanowych prac naukowo-badawczych i naukowo-usługowych.

§ 4. 1. Prace pozaplanowe wymienione w § 2 pkt 2 lit. b), których wykonanie jest niezbędne dla jednostek organizacyjnych gospodarki uspołecznionej, mogą być zlecane placówce naukowej PAN na zasadach odpłatności.

2. Prace pozaplanowe powierzane do wykonania placówkom naukowym PAN przez przedsiębiorstwa są akceptowane przez właściwe zjednoczenia wiodące, które badają je zwłaszcza pod kątem celowości i możliwości wykonania przez własne branżowe lub resortowe placówki naukowo-badawcze, usługowe i produkcyjne.

3. Prace pozaplanowe mogą być przyjęte przez placówkę naukową PAN, jeśli ich wykonanie nie wpłynie hamująco na inne jej planowe zadania.

4. Zlecenia na wykonanie prac pozaplanowych przyjmuje w imieniu placówki jej dyrektor (kierownik).

5. Przyjmowanie do wykonania przez placówkę naukową PAN prac pozaplanowych następuje w formie umowy zawartej pomiędzy zainteresowaną jednostką gospodarki uspołecznionej jako zleceniodawcą a zainteresowaną placówką jako wykonawcą. Do umowy powinien być dołączony kosztorys uzgodniony między stronami oraz terminarz prac.

6. Nadzór i kontrolę nad całością spraw związanych z przyjmowaniem, wykonywaniem i rozliczaniem prac poza-

planowych sprawuje dyrektor (kierownik) placówki naukowej.

§ 5. 1. Przy wykonywaniu zleconych placówce naukowej prac pozaplanowych mogą być zatrudnieni:

- a) pracownicy nauki, pracownicy techniczno-badawczy, naukowo-techniczni oraz inżynierijno-techniczni placówki,
- b) pracownicy angażowani dodatkowo do prac pozaplanowych przez placówkę naukową na podstawie umów o pracę,
- c) pracownicy zleceniodawcy,
- d) inni pracownicy spoza placówki naukowej angażowani na zasadzie umowy o dzieło lub umowy zlecenia.

2. Pracownicy etatowi placówki, wymienieni w ust. 1 lit. a), wynagradzani są za wykonywanie prac pozaplanowych na podstawie indywidualnych umów o dzieło lub umów zlecenia, zawieranych w trybie obowiązujących przepisów przez dyrektora (kierownika) placówki lub osobę przez niego upoważnioną.

3. Pracownicy angażowani dodatkowo przez placówkę naukową na podstawie umów o pracę, wymienieni w ust. 1 lit. b), wynagradzani są według zasad określonych przepisami lub normami przewidzianymi w umowach zbiorowych stosowanych w odpowiednich zawodach lub specjalnościach.

4. Pracownicy zleceniodawcy wymienieni w ust. 1 lit. c) są bądź delegowani przez zamawiającego, bądź zatrudnieni przez niego w formie godzin nadliczbowych albo zleceń lub umów o dzieło. Warunki pracy tych pracowników uzgadnia zleceniodawca z placówką naukową.

5. Zlecenie części pracy pozaplanowej placówki pracownikom nie zatrudnionym przez tę placówkę lub zleceniodawcę, wymienionym w ust. 1 lit. d), może się odbywać jedynie za zgodą jednostki organizacyjnej będącej jej głównym miejscem pracy, na warunkach uzgodnionych z zainteresowanym pracownikiem.

6. Sekretarz Naukowy Polskiej Akademii Nauk określi w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Pracy i Plac i Ministrem Finansów szczegółowe warunki zatrudniania przy pracach pozaplanowych pracowników nie zatrudnionych stale w placówkach naukowych PAN, wymienionych w ust. 1 lit. b)—d).

§ 6. 1. Wynagrodzenia niżej wymienionych pracowników placówki naukowej, należne za wykonywanie prac pozaplanowych, wypłaca się na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło; podstawą obliczenia wynagrodzenia jest pracochłonność wykonywanych zadań, określona w godzinach pracy mnożonych przez następujące stawki godzinowe:

a) profesorowie zwyczajni	60 zł,
b) profesorowie nadzwyczajni	55 zł,
c) docenci	45 zł,
d) starsi pracownicy techniczno-badawczy, adiunkci i pracownicy techniczno-badawczy	40 zł,
e) starsi asystenci	30 zł,
f) asysteni	20 zł,
g) pracownicy naukowo-techniczni i inżynierijno-techniczni	do 30 zł.

2. Umowa może również przewidywać dodatkowe wynagrodzenie za osiągnięcie większych efektów lub za skrócenie czasu wykonania pracy.

3. Wynagrodzenie za wykonywanie przez pracowników naukowych placówki, wymienionych w ust. 1 lit. a)—f), prac pozaplanowych na podstawie umowy o dzieło lub zlecenia nie może przekroczyć 70% uposażenia zasadniczego pracownika, pobieranego w placówce, i podlega rozliczeniu w stosunku rocznym, bądź 60% uposażenia, jeżeli pracownik jest wynagradzany w placówce według zasad rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 1961 r. w sprawie uposażenia pracowników instytutów naukowo-badawczych (Dz. U. Nr 43, poz. 226). Ograniczenia te nie dotyczą przypadków uregulowanych inaczej szczególnymi przepisami.

4. Wynagrodzenie pracowników wymienionych w ust. 1 lit. g) z tytułu wykonywania prac pozaplanowych placówki naukowej w godzinach nadobowiązkowych na podstawie umowy o dzieło lub zlecenia nie może przekroczyć 50% zasadniczego ich wynagrodzenia otrzymywanego z tytułu ich zatrudnienia w placówce i podlega rozliczeniu w stosunku rocznym. Stawki wynagrodzeń ustala się na podstawie przepisów, według których pracownicy ci są wynagradzani, w wysokości 1/175 miesięcznego wynagrodzenia za każdą przepracowaną godzinę, z tym że najwyższa stawka nie może przekroczyć 30 zł za jedną godzinę pracy. Przekroczenie 50% limitu wynagrodzeń może nastąpić jedynie w wyjątkowych przypadkach na podstawie decyzji Sekretarza Naukowego Polskiej Akademii Nauk za zgodą Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac.

5. W razie konieczności zatrudnienia przy wykonywaniu prac pozaplanowych pracowników administracyjno-obslugowych, można — zamiast dodatkowych pracowników etatowych — zaangażować do wykonania tych prac w godzinach nadobowiązkowych pracowników administracji i obsługi zatrudnionych w placówce. Zasady limitowania oraz obliczania wysokości stawek wynagrodzeń za prace pozaplanowe określone w ust. 4, wykonywane w godzinach nadobowiązkowych, stosuje się odpowiednio do pracowników administracji i obsługi placówek naukowych.

6. Samodzielni pracownicy nauki korzystający z zezwolenia na dodatkową pracę poza głównym miejscem zatrudnienia w wymiarze przekraczającym pół etatu i pomocniczy pracownicy nauki zatrudnieni łącznie w wymiarze przekraczającym jeden etat (np. jeden i pół etatu w 2 instytutach) nie mogą otrzymywać dodatkowego wynagrodzenia z tytułu wykonywania prac pozaplanowych w placówce naukowej. Pracownikom tym mogą być jednak przyznawane nagrody z funduszu nagród za udział w wykonywaniu prac pozaplanowych zgodnie z § 9.

7. W wyjątkowych indywidualnych przypadkach Sekretarz Naukowy Polskiej Akademii Nauk może za zgodą Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac zastosować stawkę wynagrodzeń wyższą niż przewidziana w ust. 1 i 4, nie przekraczającą jednak dwukrotnej wysokości tych stawek.

§ 7. 1. Świadczenia jednostki organizacyjnej gospodarki społecznej, zlecającej placówce naukowej PAN prace pozaplanowe, obejmują pokrycie kosztów zakupu potrzebnych materiałów i urządzeń, koszt robocizny pracowników placówki i pracowników przez placówkę doangażowanych oraz narzut obliczony w wysokości 100% w stosunku do robocizny bezpośredniej pracowników opłacanych przez placówkę.

2. Jednostka organizacyjna gospodarki społecznej może zobowiązać się do nieodpłatnego dostarczenia placówce naukowej materiałów i urządzeń wymienionych w ust. 1 zamiast części świadczenia finansowego przewidzianej na pokrycie kosztów ich zakupu.

3. Narzut, o którym mowa w ust. 1, powinien być obniżony w przypadku wykonywania przez placówkę naukową prac pozaplanowych dla placówek naukowych, szkół wyższych lub innych jednostek budżetowych; wysokość tego narzutu ustala się stosownie do warunków określonych umową zawartą pomiędzy zainteresowanymi stronami. Na wniosek jednostek organizacyjnych gospodarki społecznej Sekretarz Naukowy Polskiej Akademii Nauk może obniżyć wysokość narzutu, o którym mowa w ust. 1.

4. Koszt robocizny bezpośredniej, o którym mowa w ust. 1, ustala się, sumując ilości godzin wszystkich pracowników uczestniczących w wykonaniu pracy pozaplanowej, pomnożone przez odpowiednie stawki wynagrodzenia za godzinę pracy, lub uwzględniając całość umownego wynagrodzenia za pracę.

5. Sekretarz Naukowy Polskiej Akademii Nauk może ustalić, że odpłatność za niektóre rodzaje prac pozaplanowych może być obliczana zgodnie z obowiązującymi cennikami, określając w tych przypadkach zasady kalkulacji kosztów.

6. Przy pracach pozaplanowych o charakterze nowatorskim, dla których brak jest kryteriów do kalkulacji wstępnej, dopuszcza się ustalenie kosztów na podstawie kalkulacji wynikowej.

§ 8. 1. Nadwyżkę z narzutu, o którym mowa w § 7 ust. 1, uzyskaną po pokryciu wszystkich kosztów, dyrektor (kierownik) placówki przeznacza:

- a) co najmniej w 70% na zakup, wykonanie lub poważniejszy remont aparatury i urządzeń placówki,
- b) do 20% na fundusz nagród przeznaczony dla pracowników naukowych i technicznych placówki naukowej za osiągnięcia uzyskane przy wykonywaniu prac naukowo-badawczych, planowych i pozaplanowych,
- c) do 10% na cele socjalne i kulturalne placówki.

2. Sekretarz Naukowy Polskiej Akademii Nauk może w wyjątkowych uzasadnionych przypadkach zwiększyć udział przeznaczony na cele socjalne i kulturalne placówki do 20%.

3. W przypadkach ekonomicznie uzasadnionych dyrektor (kierownik) może wykorzystać część nadwyżki na zwiększenie środków obrotowych, niezbędnych do zapewnienia ciągłości prac związanych z wykonywaniem prac pozaplanowych. W razie nieposiadania przez placówkę naukową środków obrotowych w dostatecznej wysokości lub zakumulowanej nadwyżki na te cele, dopuszcza się możliwość udzielania zaliczek na prace przez zleceniodawcę.

4. Sekretarz Naukowy Polskiej Akademii Nauk opracuje w porozumieniu z Komitetem Pracy i Płac regulamin funduszu nagród, o którym mowa w ust. 1 lit. b), określający zasady i tryb przyznawania nagród.

§ 9. 1. Z funduszu nagród, o którym mowa w § 8 ust. 1 lit. b), przyznawane są nagrody pracownikom placówki naukowej za konkretne wyniki określonych prac naukowo-badawczych objętych planem prac placówki oraz prac pozaplanowych wykonywanych przez pracowników zarówno odpłatnie, jak i nieodpłatnie, zgodnie z § 6 ust. 6, w których wykonaniu aktywnie uczestniczyli.

2. Przyznanie nagrody z funduszu nagród nie stanowi przeszkody do otrzymania przez pracownika nagród przewidzianych innymi szczególnymi przepisami.

§ 10. 1. Dyrektor (kierownik) placówki organizuje ewidencję i kontrolę zapewniającą przestrzeganie zasad wynagradzania za pracę dodatkową, ustalonych w §§ 5, 6, 9.

2. Rady naukowe placówek naukowych PAN analizują celowość i efektywność prowadzonych przez te placówki prac pozaplanowych.

IV. Przepisy końcowe.

• § 11. 1. Jeśli wykonanie określonego zadania realizowanego w ramach współpracy wymienionej w § 2 wymaga współdziałania kilku różnych placówek naukowych PAN różnej specjalności lub jednostek organizacyjnych gospodarki uspołecznionej, zainteresowane strony mogą wyznaczyć odpowiednich koordynatorów całości opracowywanych zagadnień.

2. Prace naukowo-badawcze szczególnie ważne dla rozwoju gospodarczego kraju, wymagające kompleksowej współpracy placówek naukowych Polskiej Akademii Nauk z innymi resortowymi placówkami badawczymi, szkołami wyższymi lub jednostkami organizacyjnymi gospodarki uspołecznionej albo też podejmowane w ramach międzynarodowej kooperacji naukowej, programowane są i koordynowane przez Komitet do Spraw Techniki w trybie uregulowanym w § 1 ust. 2 uchwały nr 108 Rady Ministrów z dnia 16 marca 1963 r. w sprawie zasad współpracy pomiędzy szkołami wyższymi a jednostkami organizacyjnymi gospodarki uspołecznionej (Monitor Polski Nr 32, poz. 163).

3. Placówka naukowa Polskiej Akademii Nauk, która zakończyła z wynikiem pomyślnym powierzoną jej pracę naukowo-badawczą, ma obowiązek udzielania pomocy w podjęciu przez zainteresowaną jednostkę organizacyjną gospodarki uspołecznionej niezbędnych dla danej pracy prób, zmierzających do jej realizacji. Sekretarz Naukowy Polskiej Akademii Nauk określi w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu do Spraw Techniki rodzaje prac, które można przedstawiać do nagród wymienionych w § 8 ust. 1 lit. b) tylko po stwierdzeniu pomyślnych wyników tych prób.

§ 12. Współpraca placówek naukowych PAN z jednostkami i instytucjami podległymi Ministrowi Obrony Narodowej i Ministrowi Spraw Wewnętrznych odbywa się na zasadach określonych odrębnymi przepisami.

§ 13. 1. Upoważnia się Sekretarza Naukowego Polskiej Akademii Nauk do wydawania w miarę potrzeby, w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami, odpowiednich instrukcji wykonawczych dla podległych mu placówek w oparciu o wytyczne uchwały.

2. Sekretarz Naukowy Polskiej Akademii Nauk sprawuje nadzór nad realizacją prac pozaplanowych oraz zarządza przeprowadzenie rewizji dokumentalnych związanych z tymi pracami zgodnie z obowiązującymi przepisami.

§ 14. Prace pozaplanowe, o których mowa w rozdziale III, finansowane są według zasad przewidzianych dla środków specjalnych, a w wyjątkowych, uzasadnionych rozmiarami tych prac przypadkach — według zasad dla gospodarstw pomocniczych. Decyzje w tej sprawie wydaje Sekretarz Naukowy Polskiej Akademii Nauk.

§ 15. Minister Finansów może po porozumieniu z Sekretarzem Naukowym Polskiej Akademii Nauk wydać szczegółowe przepisy finansowe oraz przepisy o prowadzeniu ewidencji, dotyczące spraw objętych uchwałą.

§ 16. Prace rozpoczęte przed dniem wejścia w życie uchwały i nie zakończone do dnia 31 grudnia 1963 r. powinny być kontynuowane po tym terminie po sporządzeniu umowy na warunkach i w trybie przewidzianym niniejszą uchwałą.

§ 17. Wykonanie uchwały porucza się Sekretarzowi Naukowemu Polskiej Akademii Nauk, Przewodniczącemu Komitetu do Spraw Techniki, Przewodniczącemu Komitetu Pracy i Plac i Ministrowi Finansów oraz wszystkim ministrom i prezydentom wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw).

§ 18. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 maja 1963 r.
Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

165

ZARZĄDZENIE Nr 61 PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 12 kwietnia 1963 r.

w sprawie określenia szkół wyższych i szkół średnich, których studenci (uczniowie) uprawnieni są do korzystania z odroczenia zasadniczej służby wojskowej.

Na podstawie art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 30 stycznia 1959 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. z 1959 r. Nr 14, poz. 75, Nr 17, poz. 108 i z 1963 r. Nr 14, poz. 74) zarządza się, co następuje:

§ 1. Do korzystania z odroczenia zasadniczej służby wojskowej ze względu na odbywanie studiów lub pobieranie nauki uprawnieni są poborowi będący studentami (sluchaczami, uczniami):

- 1) uniwersytetów, politechnik, akademii, szkół głównych i innych szkół wyższych,
- 2) wyższych szkół zawodowych (dziennych i wieczorowych),
- 3) studiów nauczycielskich, kulturalno-oświatowych, bibliotekarskich oraz państwowych kursów nauczycielskich,
- 4) szkół (studiów) zawodowych dla absolwentów średnich szkół ogólnokształcących,
- 5) techników przemysłowo-pedagogicznych,
- 6) średnich szkół zawodowych, do których warunkiem przyjęcia jest ukończenie zasadniczej szkoły zawodowej,

- 7) państwowych szkół artystycznych II stopnia,
- 8) państwowych szkół morskich,
- 9) państwowych szkół rybołówstwa morskiego,
- 10) 4-letnich szkół średnich — w okresie pobierania nauki, nie dłużej jednak niż do końca roku szkolnego, w którym kończą 21 lat życia,
- 11) 5-letnich szkół średnich — w okresie pobierania nauki, nie dłużej jednak niż do końca roku szkolnego, w którym kończą 22 lata życia.

§ 2. Przewidziane w § 1 uprawnienia przysługują również słuchaczom lub studentom studiów zawodowych, specjalnych albo wieczorowych w szkołach wyższych oraz uczniom szkół średnich dla pracujących.

§ 3. 1. Udzielenie odroczenia studentom (sluchaczom, uczniom) określonym w §§ 1 i 2 następuje w trybie i na zasadach przewidzianych w przepisach o poborze i udzielaniu odroczeń zasadniczej służby wojskowej.

2. Podstawę do udzielenia odroczenia stanowi zaświadczenie o odbywaniu studiów (pobieraniu nauki), wydane przez